

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizin bazı yörelerinden insanlarımızın yaşadığı topluluklarda namus cinayetleri ve dolaylı namus cinayeti denebilecek intihara zorlamalar tüyer ürperten bir sıklıkta tekrarlanmaktadır.

Çağ dışı, bazı olumsuz geleneklere dayalı bir düşünce tarzı ve erkek merkezli bir toplum yapısından kaynaklanan namus cinayetleri, nice kızımızın canına mal olmanın yanında, ülkemiz için AB İlerleme Raporu'na bile konu olmuş bir ayıp teşkil etmektedir.

Türkiye Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) ve İhtiyari Protokolü'nü imzalamıştır. 1992 yılında alınan CEDAW 19. no.lu tavsiye kararına göre gerekli yasal düzenlemelerin ötesinde devlet üçüncü kişilerin kadınlara karşı insan hakları ihlallerini önlemekle yükümlüdür. CEDAW sözleşmesini imzalamış olmak AB adaylığının bir gereğidir. Öte yandan Türkiye, Pekin'de toplanan Birleşmiş Milletler Kadın Konferansı ve Pekin+5 Sonuç Bildirgeleri ile ilgili taahhütleri olan, hatta ikincisinin oluşumuna etkin katkı yapmış bir ülkedir. Pekin+5 Bildirgesi ile namus suçları kadına karşı şiddet kapsamına alınmıştır ve bu suçların önlenmesi konusunda burada da taahhütümüz vardır.

Ülkemizde "kadın, ahlak ve namus" konusunda, insan öldürmeyi hoş gören bakışı nasıl değiştirilebileceğimiz, 21. yüzyılda neden hala bu çağ dışı uygulamaya son veremediğimiz ve bu sorunun çözümü için neler yapmamız gerektiği konularının incelenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve İktüzüğün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılması için gereğini saygılarımla arz ederim.

N.Gaye ERBATUR
Adana Milletvekili
ve 68 Milletvekili

1. N.Gaye ERBATUR-Adana
2. Türkan MİÇOOĞULLARI-İzmir
3. Sıdika SARİBEKİR-İstanbul
4. Canan ARITMAN-İzmir
5. Özlem ÇERÇİOĞLU-Aydın
6. Gülsün BİLGEHAN-Ankara
7. Güldal OKUDUCU-İstanbul
8. Zeynep Damla GÜREL-İstanbul
9. Bihlun TAMAYLIĞİL-İstanbul
10. Oya ARASLI-Ankara
11. Muzaffer R. KURTULMUŞOĞLU-Ankara
12. Fikret ÜNLÜ-Karaman
13. Memduh HACIOĞLU-İstanbul
14. Enis TÛTÛNCÛ-Tekirdağ
15. Hasan Fehmi GÜNEŞ-İstanbul
16. Kemal DERVİŞ-İstanbul
17. Abdulkadir ATEŞ-Gaziantep
18. Mehmet YILDIRIM-Kastamonu
19. Hüseyin EKMEKÇİOĞLU-Antalya
20. Ersoy BULUT-Mersin
21. Nadir SARAÇ-Zonguldak
22. Hasan GÜYÜLDAR-Tunceli
23. Mehmet BOZTAŞ-Aydın
24. Erdal KARADEMİR-İzmir
25. Turan TÛYSÛZ-Şanlıurfa
26. Yılmaz KAYA-İzmir
27. Rasim ÇAKIR-Edirne
28. Mevlüt COŞKUNER-Isparta
29. Emin KOÇ-Yozgat
30. Muharrem İNCE-Yalova
31. Yavuz ALTINORAK-Kırklareli
32. Fahrettin ÜSTÛN-Muğla
33. Kemal KILIÇDAROĞLU-İstanbul
34. Kemal SAĞ-Adana
35. Berhan ŞİMŞEK-İstanbul
36. Muharrem KILIÇ-Malatya
37. Şevket GÛRSOY-Adıyaman
38. İsmet ATALAY-İstanbul
39. Kemal DEMİREL-Bursa
40. Sami TANDOĞDU-Ordu
41. Nejat GENCAN-Edirne
42. Mehmet U. NEŞŞAR-Denizli
43. Orhan Ziya DİREN-Tokat
44. Nezir BÛYÛKCENGİZ-Konya
45. Şefik ZENGİN-Mersin
46. Feridun AYVAZOĞLU-Çorum
47. Atila EMEK-Antalya

48. Nail KAMACI-Antalya
49. Yüksel ÇORBACIOĞLU-Artvin
50. Orhan ERASLAN-Niğde
51. Feridun Fikret BALOĞLU-Antalya
52. Hasan ÖREN-Manisa
53. Muharrem TOPRAK-İzmir
54. Mahmut YILDIZ-Şanlıurfa
55. Mahmut DUYAN-Mardin
56. Mesut DEĞER-Diyarbakır
57. Muhsin KOÇYİĞİT-Diyarbakır
58. Tacidar SEYHAN-Adana
59. Hüseyin BAYINDIR-Kırşehir
60. Hüseyin ÖZCAN-Mersin
61. Mehmet Sefa SİRMEN-Kocaeli
62. Ali Cumhuri YAKA-Muğla
63. Nurettin SÖZEN-Sivas
64. Selami YİĞİT-Kars
65. Ali OKSAL-Mersin
66. Mehmet Ziya YERGÖK-Adana
67. Halil TIRYAKİ-Kırıkkale
68. Mehmet Ali ÖZPOLAT-İstanbul
69. Tuncay ERCENK-Antalya

GEREKÇE

Ülkemizin bazı yörelerinde namus (töre) cinayetleri tüyler ürperten bir sıklıkta tekrarlanmaktadır. Söz konusu yörelerin insanları, bu geleneği göç ettikleri yerlere de taşımaktadırlar. Bu nedenle töre cinayetleri yurdumuzun çeşitli illerinde ya da Avrupa kentlerinde de ortaya çıkabilmektedir. Gün geçmemektedir ki bir kızımızın cinayete kurban gittiği, ya da intihar ettiği haberi gelmesin. "İntihar" sözcüğü ile namus cinayeti ilk anda bağlantısız gibi görünse de aslında çok yakın bir ilişki vardır. Söz konusu yörede bazan öldürülmek yerine kendini öldürmeğe zorlama da yaygın karşılaşılan bir durumdur. Bazan da kız başına gelecekleri bildiği için kendiliğinden intiharı seçmektedir. Bu da çevrenin ve koşulların bir zorlaması olarak ortaya çıktığından "namus cinayetleri"nin bir uzantısıdır.

Büyük ölçüde ataerkil zihniyetten, erkek merkezli bir anlayıştan kaynaklanan bu cinayetler, kadını erkeğe ve aileye bağımlı ikincil bir cins gibi algılamamanın sonuçlarıdır. Kadın, bu çevrelerde kendi bedeni üzerinde söz sahibi özgür bir birey olarak görülmemektedir. İkincil bir cins olarak görülen kadının bu koşullarda ne toplum içinde eşit konuma gelmesi ne de ülke kalkınmasına katkıda bulunması söz konusu olamamaktadır. Oysa, Türkiye Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) ve İhtiyari Protokolü'nü imzalamıştır. 1992 yılında alınan CEDAW 19. no.lu tavsiye kararına göre gerekli yasal düzenlemelerin ötesinde devlet üçüncü kişilerin kadınlara karşı insan hakları ihlallerini önlemekle yükümlüdür. CEDAW sözleşmesini imzalamış olmak AB adaylığının bir gereğidir. Öte yandan Türkiye Pekin'de toplanan Birleşmiş Milletler Kadın Konferansı ve Pekin+5 Sonuç Bildirgeleri ile ilgili taahhütleri olan, hatta ikincisinin oluşumuna etkin katkı yapmış bir ülkedir. Pekin+5 Bildirgesi ile namus suçları kadına karşı şiddet kapsamına alınmıştır ve bu suçların önlenmesi konusunda burada taahhütümüz vardır.

Çağ dışı bir düşünce tarzının sonucu olarak nice kadınınımızın canına mal olan bu cinayetler ülkemizin bir ayıbı olup Avrupa Birliği ilerleme raporlarına da konu olmuştur. "Kadın, ahlak ve namus" konusunda, insan öldürmeyi hoş gören bakışın nasıl değiştirilebileceği, 21. yüzyılda neden hala bu çağ dışı uygulamaya son verilemediği ve bu sorunun çözümü için neler yapılması gerektiği konusunun incelenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasına gereksinim vardır.